

dēmos
voor participatie
& democratie

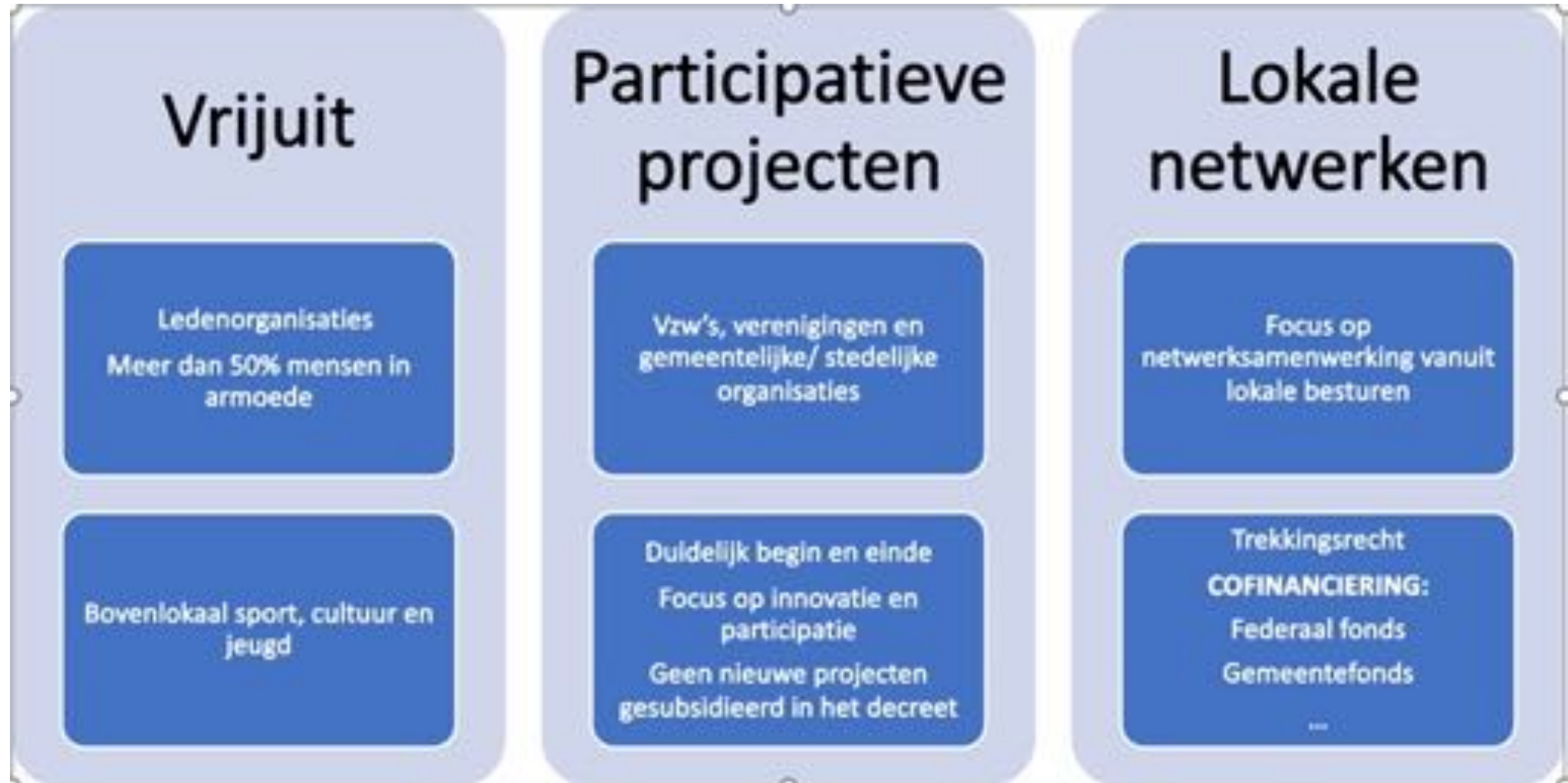

Bart Ketelslegers
Stafmedewerker lokale
netwerken vrijetijdsparticipatie

Demos

Een toegankelijk
vrijetijdsaanbod in Blijburg

Demos is....

Blijburg stelt zich voor

- Middelgrote plattelandsgemeente op 100 km van Brussel – 14.000 inwoners
- Vrije tijd: groot aanbod – veel actieve verenigingen, CC, sporthal,...
- Missie van deze legislatuur: “ Iedereen blij” → het geluksniveau van al onze inwoners optrekken
- “Vrijetijdsbeleving is een grondrecht voor iedereen. Het verbindt onze inwoners, creëert ontmoetings- en leerkansen, draagt bij aan een warme samenleving en verhoogt het algemeen welzijn van elkeen”

Uit de gemeentelijke folder...

Maar ... niet iedereen is blij in Blijburg

Armoede en uitsluiting in Blijburg

- 19% inwoners risico op armoede of sociale uitsluiting (Belg. gemm)
- Veel mensen participeren niet
 - Hoge drempel sportverenigingen, CC, jeugdwerkingen, ...
 - En onderzoek bevestigt:
 - Vier op de tien (41%) inwoners die zich in een socioeconomisch kwetsbare positie bevinden, geven aan dat ze niet betalen voor (sommige) vrijetijdsactiviteiten omdat dit niet in hun budget past.
 - Daarnaast geven zij ook meer aan dan wie niet in een kwetsbare positie zit dat ze moeilijkheden hebben om ter plekke en weer thuis te geraken en zich ongemakkelijk of bekeken voelen. Ook gezondheidsredenen spelen mee,...
 - Ook minder participatie van mensen met een beperking, van laaggeschoolden, van mensen van buitenlandse herkomst,...
- Begeleidingstraject Demos

Hoe beginnen we eraan: de eerste stappen

- Kernteam: interne medewerker, believers
- Omgevingsanalyse
 - Hoe groot is het probleem?
 - Welk aanbod is er vandaag en wat werkt goed?
 - waar zitten drempels?
 - Waar zitten de behoeften en noden?
 - Wie moeten we betrekken?
- Een lokaal netwerk
 - Betrekken armoedewerkingen en andere verenigingen
 - Breed netwerk

Een breed lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie

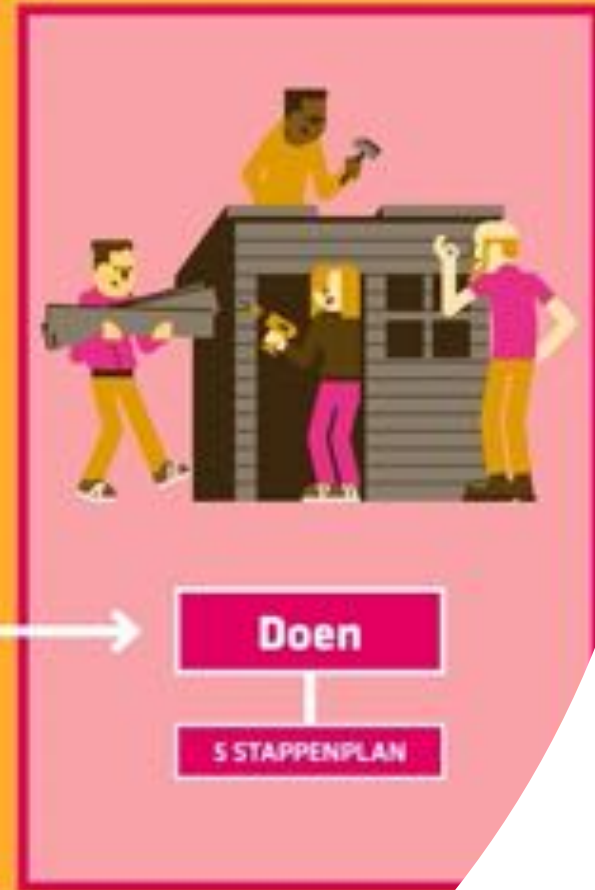
Een lokaal netwerk: met wie en voor wie?

- Wie betrekken? En hoe?
 - Vrijetijdsdiensten
 - OCMW
 - Welzijnsschakel de Volharders
 - Huis van het Kind
 - Daginstelling de Vrolijke Gasten
 - Rode Kruis – asielcentrum van naburige gemeente
- Wie is arm? Voor wie doen we het?
 - Focus op kinderarmoede of toch breder?
 - Verhoogde tegemoetkoming?
 - Cliënt bij OCMW?
 - Iedereen die uitsluiting ervaart :- Kruispuntdenken
 - Erkende organisaties die mogen toeleiden?
- Gelijkwaardige positie!

De LCD-toolkit

WAT IS DE LCD-TOOLKIT?

We inventariseerden de drempels

Betaalbaarheid

- Kortingsystemen ontoereikend en stigmatiseren , geen materiële ondersteuning of gespreide betalingen, nog geen UiTPAS
- Niet alle kosten in beeld
- Te veel administratie en te weinig discretie

Bereikbaarheid

- Fysiek: mobiliteit op platteland → www.ikgeraakerniet.be
- Mentale afstand: buurt is afgesloten door treinspoor (outreach, mobiele werking, brugfiguren,...)
- Bekendheid: hoe raakt de info verspreid? (website, actieve promo?)

We inventariseerden de drempels

Beschikbaarheid

- Wachtlijsten of voorwaarden voor deelname (taal, noten lezen, ...)
- inschrijvingsmodaliteiten, geen aanspreekfiguur,...

Begrijpbaarheid

- communicatie (jargon, keuze van beelden, referenties naar voorkennis, expliciteren van ongeschreven verwachtingen)

Bruikbaarheid

- Aanbieders niet bewust van eigen referentiekader
- Aanbod niet voor iedereen
- Verruimen van het aanbod, linken naar andere levensdomeinen

Zorg voor tweedehandsmateriaal
en/of uitleendienst

Blijf in contact met mensen die wegblijven
kans eens te proeven van het a

De beste manier om mensen warm te maken:

van mens tot mens

Een klein telefoontje of SMS haalt ons

soms toch over de streep

Stap in het systeem
van de UiTPAS

Durf kritisch kijken naar de
kostprijs van je activiteiten

Respecteer het ritme van mensen

Sta jaarlijks stil rond de

Duurzame oplossingen gezocht...

Drempels verlagen is een sterke start, maar...

- Met acties om de toegankelijkheid te verhogen, **rapen we steken op die de samenleving laat vallen**
- Belangrijk om dit te doen, maar schiet ook tekort: **drempels wegwerken houdt bestaande normen in stand**
“Omgaan met verschil is niet gewoon de afwijking tolereren, maar de norm die de afwijking voortbrengt ter discussie durven stellen.” (Naima Lafrarchi)
- Ook de **resultaten op het terrein** laten te wensen over (jeugdwerk, sport, cultuur,...) = te vaak vluchtig en fragmentair
- **Toeleiding alleen volstaat niet** : Er is nood aan tijd en diepgaande processen en engagementen voor echte verandering
- Moeilijk bereikbare groepen bestaan niet. Er zijn wel **moeilijk bereikbare organisaties.**

Waar willen we naartoe?

Een kijk op vrije tijd

- Vrije tijd als recht: wat betekent dit concreet hier op het terrein?
 - Drempels wegwerken en versterken wat goed loopt
 - Hoe zorgen we dat mensen niet alleen kunnen deelnemen maar ook kunnen deelhebben?
 - Verbinden en bruggen bouwen
 - Brede kijk op vrije tijd : 7 strategieën
- > Afsprakennota

Waar willen we naartoe?

Acties

- Investeren in sterke relaties tussen lokaal bestuur en armoedewerkingen
- Ondersteunen kansarme jongeren bij uitbouw eigen werking
- Gemeentelijke info gescreend op leesbaarheid
- Aanwezigheid in (kwetsbare) buurten verhoogd: mobiel aanbod
- Uitpas (> betaalbaarheid)
- Rap op Stap kantoor
 - Toeleiding en bemiddeling voor vakanties
 - Toeleiding naar Vrijuit.nu

Acties

Een tussentijdse balans: Wat werkte?

- Afsprakennota samen gemaakt: grote ambities maar gestart met het haalbare
- Sterke ambassadeurs – energie ging naar de believers
- We namen tijd en ruimte : nieuwe inzichten kwamen door mekaar beter te leren kennen en te luisteren naar mekaar
- De manier en plaats waar we samenkomen bleek belangrijk
- Proces & vertrouwen > plan (niet alles lag vast bij voorbaat)
- De brugfiguur van.... De hyperenthousiaste M.A.
- We zijn er nog niet ... continue proces

Rol van de trekker

- Taakgericht
 - Initiëren
 - Coördineren
 - Resultaten bewaken
- Relatiegericht
 - Waarderende coach
 - Stimuleren
 - Verbinden vanuit betrokkenheid (informeel en nabij)

Blijburg
werft aan...

Vacature: Dynamische netwerkmakelaar voor het Lokaal Netwerk Vrijetijds participatie Mensen in Armoede

De gemeente Blijburg is een middelgrote gemeente met een groot landelijk gebied en een sterk verstedelijkt centrum. Dankzij de grote inzet van zowel onze eigen vrijetijdsdienst als de vele verenigingen kunnen we rekenen op een rijk aanbod aan cultuur, jeugdwerk en sport. Helaas stellen we vast dat maatschappelijke uitdagingen zoals armoede en sociale uitsluiting maken dat niet alle Blijburgers zich in dit aanbod kunnen herkennen. Om de kloof te dichten, richten we een Lokaal Netwerk Vrijetijds participatie Mensen in Armoede op. Om de werking ervan in goede banen te leiden en de banden tussen alle partners warm te houden, zoeken we een dynamische netwerkmakelaar (0,5 VTE) met een hart voor gelijke kansen en een heldere blik op efficiënt samenwerken.

Wat zijn jouw kerntaken als netwerkmakelaar?

- Als netwerkmakelaar ben je de spil van het netwerk. Je bent eindverantwoordelijke voor de inhoudelijke en administratieve opvolging van het Lokaal Netwerk. Je bewaakt de agenda en leidt de overlegmomenten.
- Je bent verantwoordelijk voor het contact met leidinggevend en bestuurders binnen de gemeente enerzijds en de subsidiegever op Vlaams niveau anderzijds.
- Je steekt het vuur aan de lont: je bouwt een dynamische samenwerking uit tussen verschillende gemeentediensten (vrije tijd, OCMW en welzijn...), organisaties die mensen in armoede verenigen en vertegenwoordigen, vrijetijdsaanbieders en alle anderen die kunnen helpen bij het realiseren van je opdracht.
- Als netwerkmakelaar stuur je processen aan die bij al deze netwerkpartners en andere betrokkenen het bewustzijn, de expertise en het engagement rond vrijetijds participatie van mensen in armoede versterken.
- Je zorgt ervoor dat mensen in armoede niet enkel deelnemen, maar ook deelhebben aan het proces van vrijetijds participatie. Je doet er alles aan om het potentieel van mensen in armoede aan te boren en hen mede-eigenaar te maken van het netwerk.

De opdracht van het Lokaal Netwerk?

Het Lokaal Netwerk krijgt als opdracht de participatiedrempels voor personen in armoede op het vlak van cultuur, jeugdwerk en sport weg te werken. Om dit te bereiken initieert en coördineert de netwerkmakelaar processen binnen het Lokaal Netwerk.

Meer lezen

Over netwerken en de netwerkgemeente

[Wat zijn lokale netwerken](#)

[Visietekst vrije tijd in de netwerkgemeente](#)

Over drempels wegwerken:

[Toolbox-diversiteit van De Ambrassade](#)

Over participatie

[Moeilijk bereikbare groepen bestaan niet](#)

[Visietekst participatief werken](#)

[7 strategieën om participatief te werken](#)

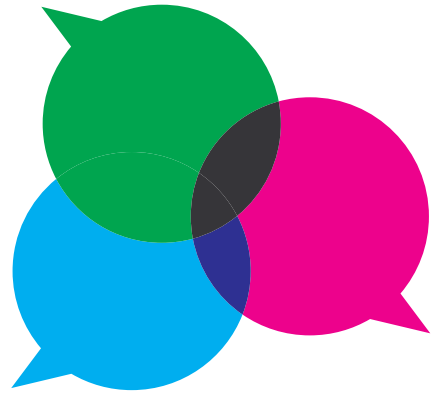
[LCD toolkit](#)

Instrumenten toegankelijke vrije tijd

www.vrijuit.nu

www.iedereenverdientvakantie.be

www.uitpas.be/wat-is-uitpas

dēmos

*voor participatie
& democratie*

lokalenetwerken@demos.be

Bart Ketelslegers

Stafmedewerkers Lokale
Netwerken Vrijtijdsparticipatie

02/204 07 00

0477 13 55 97